

Nhà nay thế giới đang ở giai đoạn bùng nổ về thông tin. Chính nhờ sự phát triển của công nghệ thông tin mà các kiến thức của con người mới được bảo quản lâu dài và được truyền bá một cách nhanh chóng. Tuy nhiên, hiện tại có một sự cách biệt rất lớn trong việc khai thác Internet giữa các nước phát triển và các nước đang phát triển. Trong phạm vi bài này, chúng tôi có một số suy nghĩ về mô hình thư viện đại học để theo kịp sự phát triển của thế giới.

Có 2 mục tiêu cần đặt ra cho thư viện đại học:

1) Nhanh chóng trở thành thư viện điện tử (electronic library) tiến đến thành lập mạng thư viện giữa các đại học trong nước.

2) Mở rộng giao lưu với các thư viện của các nước trong vùng và trên thế giới.

Công việc cần thực hiện là phải chuẩn hóa nghiệp vụ thư viện trong việc thành lập cơ sở dữ liệu và tự động hóa các hoạt động thư viện.

Trong điều kiện kinh tế còn khó khăn, thúc đẩy việc khai thác các thông tin trên Internet một cách có hiệu quả là một điều hết sức cần thiết và có thể xem đây là nhiệm vụ trọng tâm của thư viện đại học.

Internet và thư viện điện tử có thể cung cấp những gì?

Liên hệ đến lãnh vực nông nghiệp, chúng ta thấy các thông tin trên Internet có thể ở dưới dạng các CD-ROM, các tạp chí điện tử (electronic journals), sách điện tử (electronic books), các báo cáo trong các hội nghị khoa học, các luận án, các bài giảng, các kết quả nghiên cứu của các viện nghiên cứu, các trường đại học, các trung tâm khuyến nông, các

THƯ VIỆN ĐẠI HỌC

CẦN NHANH CHÓNG TRỞ THÀNH THƯ VIỆN ĐIỆN TỬ

thông báo về các hội nghị quốc tế, các sản phẩm của các công ty...

Vấn đề đặt ra là làm sao có thể tìm được các thông tin mong muốn một cách *nhANH CHÓNG* và *đầy đủ nhất*?

Đối với các thông tin về nông nghiệp có 4 địa chỉ cần đến trước tiên:

1) <http://vlib.org/> là địa chỉ thư viện ảo của mạng thông tin toàn cầu.

2) <http://www.webpan.com/msauers/libdir/> ở đây có thể tìm thấy địa chỉ của hơn 6.000 thư viện và các địa chỉ có liên quan của 102 nước trên thế giới.

3) <http://www.agnic.org/> là địa chỉ của Trung tâm mạng thông tin

nông nghiệp (AgNIC - Agriculture Network Information Center).

4) <http://www.fao.org/> là địa chỉ của cơ quan Lương Nông quốc tế (FAO), chứa cơ sở dữ liệu lớn nhất về nông nghiệp.

Từ 4 địa chỉ trên ta có thể liên hệ với bất kỳ máy chủ (servers) nào trên Internet có chứa các thông tin về nông nghiệp. Để giúp việc truy cập các địa chỉ trên Internet được nhanh chóng, thư viện cần giới thiệu danh sách các địa chỉ, được phân chia theo chuyên ngành từ rộng đến hẹp, theo cơ quan, theo quốc gia...

Chúng ta có thể hình dung thư viện đại học Việt Nam trong thế kỷ 21 với một hệ thống máy tính

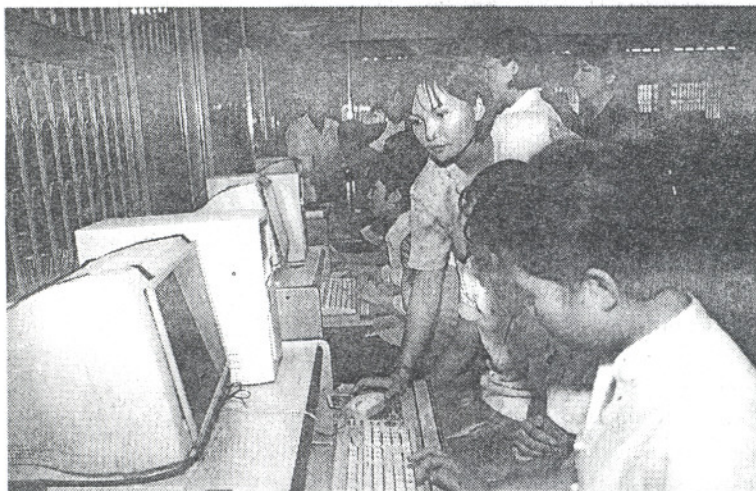
nối mạng Internet, với CD-ROM cho mỗi loại tạp chí chuyên ngành (nguyên văn bài báo), với CD-ROM cơ sở dữ liệu (tóm tắt các bài báo), với một danh sách rất đầy đủ và chi tiết giới thiệu các máy chủ trên mạng Internet ngoài sách, báo, tạp chí, luận văn, luận án, các báo cáo khoa học trong các hội nghị quốc tế... được phân loại theo chuẩn quốc tế, được sắp xếp ngăn nắp trên các kệ mà độc giả có thể tìm xem trực tiếp hay tìm qua máy tính.

Vẫn là con người

Việc đầu tư xây dựng mô hình thư viện như trên là một sự đầu tư cơ bản rất cần thiết, ít tốn kém nhất, có hiệu quả nhất. Tuy nhiên, để có thể phát huy hết vai trò của thư viện, để khai thác một cách có hiệu quả kho tàng kiến thức của thế giới, sinh viên của chúng ta phải thông thạo Anh ngữ, phải biết một số kỹ năng làm việc trên mạng Internet, phải có thời gian đến thư viện, phải có niềm say mê trong học tập, nghiên cứu khoa học với động cơ tốt đẹp, đúng đắn.

Hy vọng rằng trong những năm tới, phương pháp dạy và học trong các trường đại học nước ta sẽ có những cải tiến mạnh mẽ và trong môi trường đó thư viện đại học phải xứng đáng là nơi có hiệu quả nhất cho việc học tập, nghiên cứu của thầy, cô và sinh viên.

TS TRỊNH CÔNG THÀNH
(ĐH Nông Lâm)

Thư viện Trường Đại học Sư phạm.

Ảnh: VIỆT DŨNG